ԹԻՒ 405 ՇԲՋԱՆ Թ. ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 1878 ՅՈՒՆՎԱՐ 31

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Հայաստանի մէջ քիւրտերուն ըրած հարստահարութիւնքը կարծես բաւական չեն, անդիէն Հայ քիւրտեր ալ մերթ ընդ մերթ երևան կելնեն որոնք իրենց չորպաճիութեամբը աղքատ և անմեղ ժողովրդեան վրայ ամէն տեսակ բռնութիւն կը բանեցնեն առանց ազգային իշխանութիւնը և օրէնքը յարգելու։

Ահա՛ այս կարգէն է հետևեալ դէպքը ըսր Ազգ. վարչութեան ուշադրութեանը կը ներկայացնեմք և որոյ հեղինակները Ամեն. Խրիմեան Սրբազանի Պատրիարքութեան օրով ազգային գործոց չը միջամտելու հրաման ընդունած և ոակայն այդ հրամանը մինչև ցայսօր ոտնակոխ ըրած են։

ԲԱԼՈՒԱՑ ՀԱՑ ՓՐԴՆԵՐը

Մինչդեռ բարբարոս քրդուն տուած անլուր զրկանքներէն ժողովուրդն ահաբեկ իւր ժպիրհ բաղդին հետ կ'ոգորի, անդին Խօշմաթլեան, Արփաճեան, Մ. Ֆէրմանեան և Մ. Յովհաննէս Քէչիշեան Հայ քրդերն ալ, որ ի սկզբանէ անոտի նշանաբան ունեցած են ժողովրդեան և ազգին վնասու առիթ հանդիսանալ, վերջին օրերս կրկին Տ. Գէորգ և Տ. Մեսրովպ սուտակասպաս քահանային աջակցութեան հետ միանգամայն ուրիշ երկու հարիւր արբանեակաց դործակցութեննէն առիթ գտած ամուսնական վաճառուկ խնդրոյ մը միջամտեցին. այն նպատակաւ որ Հայ օրիորդն փոխանակ իւր օրինաւոր և սիրատարփ խօսնայրին հետ պսակուելու իրենց անասյ և ընդ այլ ուրումն պսակուի։

Այլ սակայն երբ տեսան որ օրիորդն այս բռնադատութենէն ազատելու համար կանխաւ ինքնասպան և կամ կրօնափոխ ըլլալու միտում ցոյց տալով իւր սիրալի բաղձանքն ամեն պարադայի տակ աներկմիտ պիտի յարգէ, չորեքարոյ անձինք ճարահատեալ եկեղեցի կը դիմեն հոն ժողով կազմելով ի մի սիրտ և հոգի եկեղեցւոյն կոչնակով և վայրենական ճիչերով հրաւէր կը կարդան դիչերուն որ Աստուած սիրողը փութով յեկեղեցի ճեպէ, որպէսզի ի մի հաւաքեալ երթան Արժ. Տեղապահ Հայրն ու փեսային գանակոծեն, այլ բարեբաղդաբար տեղւոյս ոստիկանութիւնը սոյն քամահրելի իրողութիւնը յառաջմէն իմացած ըլլալով պարադլուխ չորս անձինքն իսկոյն կը ձերբակալէ և չատ մը կշտամբանք ցոյց տալէ ետև կը համոզէ նաև որ ժամանակին բազմադիմի աղէտներն ակնյայտնի ունենալով ղգուշանան այդ օրինակ եղծմանց առնիթ ըլլալէ, որ մի գուցէ ազգը ծանր տոյժ մը կրէ։

Կառավարութեան այս սիրայորդոր համոզումներէն չիկնեալ թէպետ խոստովանեցան ըրած չարիքնին, բայց ո՛գիտէ ո՛րպիսի նպատակաւ և ի՛նչ մտադրութեամբ. սա միայն ճշմարիտ է որ միւս ևս վերստին ոճիր մը դործելու թէութեամբ։

Խմբադիր, ահա նոր ցաւ մ'ալ, որ իրօք անդարմանելի կը թուի մեզ, եթէ սոյնս Ազգ, կեդր վարչութեան ուշադրութեան առարկայ մ'ըլլալէ զանց առնուի, վասնզի այս անձինքն քաղաքական և ազգային գործոց չմիջամտելու համար նախորդ Պատրիարք սրբազան Հօր առ տեղւոյս գայմագամն ուղղեալ մտանաւոր արտօնադրութեամբ մը արդէն տնօրինութիւն եղած ըլլալով, հաւաստի եմք որ այս անգամ կրկին ազդու միջոցով մը սոցունց նկատմամբ անմիջական տնօրինութիւն ձեռնարկելու չնորհն չպիտի ըլլայ։

. . . Տէր, սոյնս ձեր պատուական թերթին մէջ ղետեղելնիդ խնդրելով

25 դեկտ. 1877 Մնամք և այլն

Բալու Սարգիս Զրհեան

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Տաճկաստանի և Ռուսաստանի մէջ ծագած խնդիրը քաղցրութեամբ վերջացաւ։ Աթէնքէն եկած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ տէրութիւնք ապահոված ըլլալով ղՌուսաստան որ Թեսալիոյ մէջ բարեկարգութիւնը վերահաստատելու համար իրենց միջնորդութիւնը պիտի չը խնայեն, Ռուսաստան հաւաներ է իւր ղօրքերը Թեսալիայէն ետ քաշելու։ Եւ արդէն օսմանեան սահմանադրութիւնը անցնող Հելլենական ղօրքերը երեք ժամուան տեղ միայն յառաջացեր, թնդանօթ մը և քանի մը սահմանապահ ղօրքեր դերի առեր են։ Ռուսաստանի այս օրինակ իւր ղօրքերը ետ քաշելը ի հարկէ խել մը արեան թափուելն արդիլել է։

Բ. Դրան Ռուսաստանի նկատմամբ տէրութեանց խրկած շրջաբերականին պատասխանը միայն Հռովմայէն եկած է։ Իտալական կառավարութիւնը Հելլենական շարժումը դսրովելով հանդերձ կը յուսայ թէ Բ. Դուռը չափաւորութեամբ պիտի վարուի և բաց քաղաքները ռըմբակոծելէ պիտի ղգուշանայ։ Իտալական կառավարութեան սոյն պատասխանը ի հարկէ Ռուսաստան ալ լսացած է, ղի Պիրէոնի մէջ սկսած ամրութեանց շինութիւնք դադարեր են։

Մասնաւոր յօդուած մը Ռոտօսթոյի և Տչեէ-աղաճի կողմը Կ. Պոլսոյ և Կելիպոլույի առջև, նոյնպէս փառեակ բերդերուն և պատերազմական բոլոր վայրերուն մէջ չէզոք դիծերը կորոշէ։ Իսկ Գարատաղի մէջ չէզոք դիծերը Ռուս բանակի մը ներկայութեան հրամանատարաց կողմանէ կարդեալ սպայները պիտի որոշեն։ Նոյնպէս Ասիոյ մէջ Միքայէլ մեծ դուքսին և օսմանեան հրամանատարին կողմանէ անուանեալ սպայները պիտի կնքեն զինադադարը և չէզոք դիծերը ու կարնոյ պարպուելուն պայմանները պիտի որոշեն։ Կ. Պոլսոյ չէզոք գիծին պարպուիլը 3 օրուան մէջ տեղի պիտի ունենար. բայց հեռագրաց յապաղման պատճառաւ սոյն պայմանաժամը երկարեցաւ. նոյնպէս Դանուբի պարպուիլը 7 օրուան մէջ պիտի կատարուի Յունվար 31 էն սկսեալ։ Ռուսք գտած նիւթերնուն առժամանակեայ կերպով տէր պիտի ըլլան։ Սուլինան ալ պիտի պարպուի և Դանուբի մէջ գտնուած նաւերը ետ պիտի կանչուին. իսկ եթէ սառոյցք ետ քաշուելուն արդելք լինին, Ռուսք առժամանակեայ կերպով նոյն նաւերուն տէր պիտի ըլլան և հաշտութենէ վերջը կրկին պիտի յանձնեն։ Սեւ Ծովու մէջ Ռուսք Միտիայի և Պուրգազի նաւամատոյցները պիտի դրաւեն և իրենց ղօրաց պարէնին համար ղանոնք պիտի գործածեն։ Պաշարումը անմիջապէս պիտի դադրի և բոլոր օսմանեան նաւահանդիստները վաճառականութեան համար բաց պիտի ըլլան։

Ձամբորդներու և վաճառքներու երթեւեկութիւնն ալ երկաթուղիով պիտի ըլլայ և երկու կողմն ալ իրենց ճիւղին մէջ պէտք եղած միջոցները պիտի գործածեն երթեւեկութիւնը հակակշռելու համար։ Դաշնադրին մէջ նշանակուած է նաև պարպուած քաղաքաց ղօրքերուն

ետ քաշուելու համար հարկ եղած ժամանակացոյցը որ կըսէ թէ օսմանեան առողջապահիկ սպայները Ռուսաց դրաւած քաղաքներուն մէջ պիտի մնան և անցեալոյն նման հիւանդները խնամել պիտի չարունակեն։ Կառավարութիւնը օսմանեան կառավարիչներուն հրաման պիտի խրկէ որ անցեալոյն նման Ռուս պինւորական իշխանութեանց խնդիրները գործադրել չարունակեն։

Այսօր կամ վաղը կառավարութիւնը ծովային պաշարման վերցուիլը պիտի ծանուցանէ դեսպանատանց։

Լէվանթ կըսէ թէ այսօրուան ծանուցեալ հաշտութեան պայմանները իւր հըրատարակածին գրեթէ ամբողջապէս յար և նման են։

1, 2 և 3 կէտերը Րումանիոյ, Սերվիոյ անկախութիւն և Գարատաղի ընդարձակութիւն կը տրամադրեն։

4. Պուլղարիան հարկատու իշխանութիւն ընել քրիստոնեայ իշխան մը դնելով, որոյ սահմանը պիտի տարածի մինչեւ հոն ուր Պուլղար ժողովուրդ կը գտնուի։

5. Գօսնայի և Հէրսէկովինի վարչական ինքնօրէնութիւն։

6. Գատերազմական տուգանք, փոխարէն դրամ, երկիր և կամ ուրիշ բան մը տալով։

7. Գաթումը յանձնել Ռուսիոյ և Հայաստանը գրաւել մինչև ցվճարումն պատերազմական տուգանաց։

8. Գօսնայի և Հէրսէկովինի բարեկարգութեանց նման օրէնքներ դնել Եւրոպական–Տաճկաստանի բոլոր գաւառաց մէջ։

9. Տաճկաստան և Ռուսիա իրենց շահուց համեմատ պիտի կարգադրեն վոսփորի և Տարտանէլի նաւարկութեան խնդիրը։

Երէկուան Լա Թիւրքիի մէջ հետեւեալը կը կարդամք։

« Լոնտրայէն եկած հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ խորհրդարանը կառավարութեան խնդրած վեց միլիոնի վարկը 204 ձայնիոյ մեծամասնութեամբ քուէարկեր է »։

— Անգղիական նաւատորմին Գէշիքայէն Տարտանէլի նեղուցը մտնելուն լուրը հոս Գօլոյ մէջ բաւական զարմացում պատճառեց։ Կիրակի օր վեց զրահաւորի Գօլիս մտնելուն կըսպասուէր։ Բայց վերջը ստուգուեցաւ որ յիշեալ նաւերը նեղուցներուն բերանը եկած և սակայն Բ. Դրնէն Տարտանէլի կառավարութեան այսպիսի հրաման մը գացած չըլլալը իմանալով, ընթացքնին չեն կրցեր շարունակել։

Եւ արդէն պաշտօնական ծանուցում մ'ալ երէկ առաւօտ հասարակութեան ծանոյց որ թնդանօթի ձայն լսուելու ատեն երկիւղ չունենան։ Նաւատորմին ներս մտնելուն պատճառաւ։

— Աթէնքէն Լէվանթի կը հեռագրեն թէ արտաքին գործոց պաշտօնեան Յունաստանի դեսպանաց ծանուցագիր մը խրկելով իմացուցեր է թէ Հելլենական կառավարութիւնը տէրութեանց տուած խոստմանը վստահելով որ Յունաստանի բարեկարգութիւնն ալ ապագայ Ազգաժողովի մէջ խնդիր ընել կը խոստանային, Հելլենական կառավարութիւնը զօրացը ետ քաշուելու հրաման խրկեց։

— Բէմպալ զօրապետին կինը Լոնտրայէն մայրաքաղաքս վերադարձաւ։

— Կիրակի օր երեք հատ Աւստրիական նաւ Տրապիզոն, Մէրսին և Պէրութ գաղթականներ տարին։

— Մայրաքաղաքիս դեսպան Բայս իշխանին մայրը որ Սաքս–Վէյմարի մեծ դքսուհին է, ուրբաթ օր մայրաքաղաքս եկաւ։

— Րումէլիի մէջ Ռուսաց բռնած դիրքերուն մէջ փարիզի Հասարակուրդի (Բօմիւն) պարագլուխներէն Պ. Օլիվիէ փէն ալ կը գտնուի եղեր որ Բօշֆօրի հետ Նոր–Քալէտոնիայի մէջ բանտարկուած բայց փախչելու յաջողած էր։ Ան պատերազմին մէջ Եւրոպական լրագրաց Թղթակցի պաշտօնը կը վարեր, զոր հաստատելէ վերջը Ռուսիոյ կառավարութիւնը պիտի արձակէ եղեր։

— Ռուսական բանակակեդրոնը Ադրիանուպօլսէն Սիլիվրի փոխադրուած է։

— Վեհափառ Սուլթանը նիքօլա մեծ դուքսը Պօլիս հրաւիրած ըլլալով, այսօր վաղը հոս կսպասուի։

— Հաշտութեան վերջնական պայմանները Ադրիանուպօլսոյ մէջ պիտի կընքուին, ուր Ռուսիոյ կողմանէ իկնաթիէվ զօրապետը և Գ. Նէլիտօֆ և Տաճկաստանի կողմանէ Սաֆվէթ և Սատըգ փաշաները ներկայ պիտի գտնուին։ Իսկ նիքօլա մեծ դուքսը հոն չպիտի գըտնուի։

— Մերաստիոյ կուսակալ Գատրի փաշա Գաղտատի կուսակալ անուանեցաւ։

—Գէյքըր փաշա Գրէնտիզիի չոգենաւով ուրբաթ օր Անգղիա մեկնեցաւ։ Սոյն չոգենաւին մէջ կը գտնուէին Գարատաղ մեկնող ռուս սպայները որոց հետ տեսնուեցաւ Գէյքըր փաշա և ուրոնք Թաշ–քէսէնի մէջ իւր ոսոխներն են եղեր։

— Օտեսայի ներքնածովեան հեռագիրը այսօր կամ վաղը պիտի նորոգուի, որոյ համար յատուկ չոգենաւ և գործակալ խրկուեցան դէպ ի այն կողմը։

— Աթէնքի լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Մէլաս անուն յոյն մը պատերազմական ծախուց ի նպաստ 200,000 ֆրանք և Սինկրօս 150,000 ֆրանք նուիրեր են։

— Պարոն Հիրշի ներկայացուցիչ Պ. Վէնէֆանի Յոյն գաղթականաց նպաստ բերած ըլլալով, Յունաց Պատրիարքը շնորհակալութեան գիր մը ուղղեց։ Պ. Վէնէֆանի 100 անկողին, 100 բարձ, 100 վերմակ, 100 խըրգա, 200 ղոյդ դուլպայ և այլն նուիրած է։ Սոյն գաղթականները Պուրղազէն և ուրիշ տեղերէ փախած են։ Եբրայեցի գաղթականներն ալ որոնք 4000 հոգի են, փարիզի իսրայէլեան ընկերութեան ծախքովը կը խընամուին և կը կերակրուին։

Անգղիոյ դահճային պաշտօնեայ Սըր Սթաֆօր Նօրթ-քօթ յունվար 28 ի հասարակաց խորհրդարանին մէջ հաշտութեան պայմանները հետեւեալ կերպով ներկայացուց։

1. Պուլղարիան հարկատու և ինքնօրէն աղգ մ'ընել քրիստոնեայ կառավարիչով մը և աղգային բանակաւ մը առանց տաճկական զօրաց, բայ ի քանի մը տեղերէ որ առանձին պիտի որոշուին (ծախահարութիւն աղատականաց կողմանէ)։

2. Անկախութիւն Գարատաղի հողային ընդարձակութեամբ և սահմանաց ուղղութեամբ։

3. Անկախութիւն Րումանիոյ պատերազմական տուգանաց տեղ երկիր տըրուելով։

4. Անկախութիւն Սերվիոյ սահմանաց ուղղութեամբ։

5. Գօսնայի և Հէրսէքի երաշխաւորեալ վարչական ինքնօրինութիւն (ծախահարութիւն աղատականաց կողմէն)։

6. Տաճկաստանի Միացեալ քրիստոնեայ գաւառաց մէջ նմանօրինակ բարեկարգութիւնք։

7. Ռուսիոյ ըրած պատերազմական ծախուց փոխարէն տուգանք վճարել կամ ստակ, կամ երկիր, և կամ ուրիշ ոեւէ բան մը տալով որ վերջը պիտի որոշուի։

8. Նեղուցներուն մէջ Ռուսիոյ շահերը և իրաւունքները պահպանելու մասին վերջէն համաձայնութիւն։

Սրը Սթաֆօր Նօրթ-քօթ շարունակեց ըսելով թէ այս պայմանները արդարև խիստ ծանր են։ Վասն զի Պուլղարիան Եւրոպական Տաճկաստանի կեդրոնը կը բռնեն և անոր պարզ վարչական ինքնօրինութիւն մը չեն տար այլ պատերազմէն առաջ Սերվիոյ և Գարատաղի վիճակին համահաւասար կընեն։ Ասիկա շատ ծանր է։ Կառավարութիւնը իմացաւ որ այս նոր կառավարութեան իշխանը Զարէն պիտի ընտրուի, այնպէս որ Տաճկաստանի սրտին մէջ իսկ Ռուսիոյ անձնուէր իշխանի մը հպատակութեան ներքև բաղմաթիւ զօրք պիտի գտնուին։ Սերվիոյ, Գարատաղի և Րումանիոյ դիրքը ինչպէս այլուր նոյնպէս Անգղիոյ մէջ մեծ ցնցում պիտի պատճառէ, և ի հարկէ տէրութեանց կողմանէ խիստ քննութիւն մը ըլլալու պատճառ լինելով, դժուարութիւն պիտի յարուցանէ։ Պատերազմական տուգանաց վերաբերեալ կէտը անորոշ է, տուգանաց կարեւորութեան վրայ բան մը չըսեր։ Ռուսիա պատերազմի տուգանաց տեղ կրնայ երկիր ընտրել և այս՝ տէրութեանց չահուն համեմատ կընայ ընտրութիւնը ընել։ Մինչև իսկ ծայրայեղ պարագայի մէջ Զմիւռնիան կամ Սէլանիկն ալ կրնայ առնել։ Այս ամէն դիտողութիւնները հաշտութեան պայմանաց մասին եւրոպական համաձայնութեան մը պէտքը կզգացընեն։ « Ռուսիոյ Տարտանէլի և Վոսփորի նեղուցներուն մէջ ունեցած շահերը պաշտպանող համաձայնութիւն մը վերջէն դոյացնել » բառերը կրնան նշանա-

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

(Հրատարակվում է ամեն օր, բացի տոներից)

Գին 4 ռուբլի

Ամսագրի և թերթերի բաժանորդագրությունը ընդունվում է Երևանի Կենտրոնական փոստային բաժանմունքում, ինչպես նաև գյուղերի փոստային գրասենյակներում։

Ամսագրի և թերթերի առանձին համարները վաճառվում են Երևանի Կենտրոնական փոստային բաժանմունքում։

Հրատարակության հասցեն՝ Երևան, Կառավարական տուն։

Հեռախոսներ՝ 56-23, 56-24։

Տպագրված է Հայկական ՍՍՀ Ժողկոմխորհի տպարանում։

Պատասխանատու խմբագիր՝ Ա. Ա. ՄԱՆԱՍԵՐՅԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

ՕՐԵՆՔ

Հայկական ՍՍՀ Ժողովրդական տնտեսության 1936 թվականի պետական պլանի մասին

Հայկական ՍՍՀ Ժողովրդական տնտեսության 1936 թվականի պետական պլանի մասին Հայկական ՍՍՀ Ժողովրդական Կոմիսարների Խորհրդի և Հայկական ՍՍՀ Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի 1936 թ. հունվարի 28-ի նիստի որոշումը հաստատելու մասին։

յիրար կը պակչէին, այն սիրոյ էակները սրտի բարախմամբ կը խօսէին յայնժամ, և դուցէ մի պահ լքած զայս ալխարհը՝ լոյս հորիզոններու, կաթնաթոյր ամպոց մէջ կը թափառէին իրեւ ղոյգ մի աստղեր։ Ա՜հ, ինչ կըլայ զգայուն սիրտը սոյն սիրահալ տեսարանին առջեւ.—պատկերն կստանայ մի Դուրեանի հիւծեալ սրտին, որոյ մոխրոյ ներքեւ այնչափ ցուրտ յիշատակներ սառեցան։

Մինչդեռ Դուք՝ վայրիկ մի փետտած Ձեր քնարին վարդերն՝ կարտասուէք մի գորովալից մայրի չիրմին շուրջը, ո՜հ, և իմ հոգին, երկնի լուսափթիթ ամպիկներն, հովտին քաղցուենի ծաղիկներն լքած, կը սաւառնի այն հովանաւոր ծառին տակ ուր իմ մայրը՝ իմ սիրելի մայրը կը ննջէ։

Յանհունս քաղցր դիպաւ ինձ Ձեր բոլոր երգերը, ո՛վ Պուէտ, որ Բիւզանդիոնի յաւանց Հայ հորիզոնին վերայ սաւառնեցաս, գնացիր եղեմեան աշխարհին ողբոյն մատուցանելու, հայ սրտից խորն մշտամրմունջ թրթռալու, Այրարատեան Մուսայից աւազներուն հետ հիւսուելու։ Նոցա հետ ծաւալեցաս նաև կորովի մտաց այն ողջ դատողութիւններն բազմատեսակ նիւթոց վերայ և այն ազգօգուտ բանախօսութիւններն՝ զորս արդէն մերթ մերթ արտասանած էք նուիրական բեմերու վրայէ մի պերճախօս լեզուով և որք ծափահարութեանց գոռ արձագանքներ պարզած են յաճախ հանդիսավայրաց կամարներու տակ։ Նոքա թռան հոն ուր դեռ մի ժողովուրդ ի խաւարի կը խարխաբէ. սլացան հոն դպրոց աղաղակել, կնոջ պատիւը բարձրացնել, Ռօսինիի, Հայտնի, Մօձարդի լեզուն ծաւալել, և ի մի բան ղՀայ ժողովուրդն դնել յայն ուղղին որոյ կատարը՝ մի ղացուցիչ հորիզոնի վերայ՝ լուսաւորեալ ազգաց դրօշներն կը ծփան ծալ ի ծալ։

Որչափ բարձր պաշտօն, զոր անդստին դպրոցական յարկէն սկսած էք վառել սրտերանդն, ուրեմն լուսաթև յոյսեր կը թռչտին Ձեր չունչը, զարկէ՛ք Ձեր քնարին թելերը։ Ո՛չ ապաքէն մինչ կը հչէիք մի խանդաղատ մայրի ծպիտներուն տակ, ամենակարող Մատն մի բոց դրաւ Ձեր ճակտին ներքեւ, միշտ կաթեցուց Ձեր շրթանց վրայ, կայծէ թռիչներ տրուաւ Ձեր հոգւոյն, որպէս զի միշտ հրեշտակաց լեզուով ժողովրդեան սրտին հետ խօսիք։ Այսպէս ապաքէն, յիշատակի մի անթարշամ պսակ կը պատրաստուի Ձեր ճակտին և ոչ թէ մի անզարդ փունջ, զոր դողդոջուն կը մատուցանէ՝ Ձեր տաղերուն ընդ միշտ ունկնդիրն։

Կ. Խօսփանց

ՍԻՐԱՓ ԵՒ ՍԱՓՈՒԷԼ

ԲԱՐԻ ՀՕՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԴԱՍԵՐ

ԳՐԵՑ ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

եւ ի լոյս ընծայեցին ազգուսական եղբարք

ՑՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵՒ ՄԿՐՏԻՉ ԷՍԱՅԱՆ

Ի ՆՈՒԻՒՐ

Հայոց հարց եւ զարգացեալ որդւոց

կծախուի ամեն դրամատան մէջ, ի գին մէկ քսաննոց թղթադրամ։

Տ. Խրիմեան Հայրապետի այս գործին ընթերցման համար մեր կողմանէ յանձնարարութիւն և յորդոր աւելորդ կհամարիմք. տարակոյս չունիմք, թէ նորին Սրբազնութեան սոյն օգտակար աշխատասիրութիւնն ալ հասարակաց պարտ ու պատշաճ ընդունելութեան պիտի արժանանայ։

ՕՐԱՑՈՑՑ ՊԱՐՋ ԵՒ ԸՆԴԱՐՁԱԿ 1878

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՓՐԻՍՏՈՍԻ

Ծննդեան

յԵրեմիա Քահանայէ Խասգիւղի

Գարունակութիւն ընդարձակին

Օրացոյց պարզ.

Ազգ. Հոդեւոր գլուխ, և ընդհ. ժողովք.

Ազգ. վարչութիւն կրօնական՝ և քաղաքական։

Ազգ. ղանաղան ժողովք. խորհուրդք, և հոգաբարձութիւնք.

Սկիզբն օսմանեան Տէրութեան.

Օսմանեան կայսր և կայսերազունք.

Բարձրաստիճան նախարարք Տէրութեան.

Հայադէմ պաշտօնատարք ի Բ. Դուռն.

Թիւ մարդկան ընդ ամենայն երեսս երկրի.

Թիւ ազգիս Հայոց.

Արժէք դրամոց ղանաղան ազգաց.

Մշտնջենաւոր աղիւսակ գիւտի աւուր ամսամսոյ.

Համեմատութիւն Եւրոպիոյ և Տաճկաստանի ժամուց և րոպէից։

Կը ծախուի բոլոր դրավաճառաց քով, Պարզ 60 փր. Ընդարձակ 3 ղ.։

ԹԵՍՍԱԼՐՈՍԻ ԲԱՐՈՅԱԽՕՍՈՒԹԻԻՆ

Այս պատուական դիրքը այս անգամ չնորհիւ գեր. Խորէն եպիսկոպոսի Մխիթարեան դրաբարչէն համառօտութեամբ աշխարհաբարի թարգմանուելով իշմիրի Տէտէեան եղբարց տպարանէն ի լոյս ընծայեցաւ մաքուր տպագրութեամբ, ցուսալի է որ այս անմահ գործը մեծ ընդունելութիւն պիտի գտնէ ազգային վարժարաններէն և ընթերցասէր հասարակութենէն։

Գիրքը կազմեալ 316 երեսէ բաղկացած ըլլալով կը վաճառի Եչկի-ճամի Զիլինկիրլեր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Ղ. և Եաղմաճեան դրատունը և ուրիշ գրավաճառաց քով։ Գին 3 ֆրանք

ԹՈՐՈՄ ԼԵՒՈՆԻ

Գրեց Մեչէնց

Սոյն գեղեցկահիւս վիպասանութենէն՝ ոյն պատմական աղբիւրը Ռուբինեան հարստութենէն առնուած է, և որ Բրբրիատոսի 1145 թուականին Հայոց Կիլիկիոյ մէջ վերստին ձեռք բերած իշխանական մեծութեան ճշդրտատիպ պատկերն է, ամեն հայ պէտք է վութայ մի օրինակ ունենալ։

ԽՈՐՀՐԴԱԻՈՐ ԿՂԶԻ

ԸՆԿԵՑԻԿ ՄԱՐԴԸ

Ժիւլ Վէրն անուանի հեղինակին սոյն հետաքրքրաշարժ և հրահանգիչ գործին երկրորդ հատորն ալ իշմիրէն հասած ըլլալով, կը ծախուի Եչկի-ճամի, Զիլինկիրլեր-ճատտէսի, թիւ 2, Ս. Ղ. և Եաղմաճեան դրատունը և ուրիշ դրավաճառաց քով։ Գին 2 ֆրանք։

ԹԱՏՐՈՆ ԲԱՐԵԿԱՄ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԲԱԶՄԱՊԱՏԿԵՐ

Տղայոց ընթերցանութեան յատկացեալ այս հանդէսը՝ որ ամենիւ թղթոյ վրայ բազմաթիւ պատկերներով գեղեցիկ և վայելուչ տպագրութեամբ ի լոյս ընծայուած է, կը պարունակէ բարոյական և հրահանգիչ և ղուարճալի նիւթեր։

Սոյն գործին տարեկան 24 թերթերը ամրողջապէս կազմուած, կաղանդի նքուերի համար ամենէն յարմար և պատուական առարկայ մ՚ըլլալով, սոյն նպատակին ծառայեցնելու համար ալ՝ գործոյն ստուարութեանը նայելով՝ գինը ամենաչնչին գումարի մը՝ այն է 1 ֆր. 30 սանդիմի՝ կամ որ նոյն է 6 ղրչ. մեճիտիէ դրամի իլած է, և կը ծախուի փարիղու դրատունը և ամեն դրավաճառաց քով։

ԽՈՐՀՐԴԱԻՈՐ ԱՐԱՐՁԱԳՈՐԾՈՒԹԵԱՆ ԱՍՏՈՒԾՈՑՆ

Ցեղ ի գրաւոր բան

Պօղոս Գ. Բէբէսպէճեան

ԳՈՐԾ ԱՍԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Տպագրութիւն Արամեան

1878

Սոյն դուշնաքեայ երկասիրութիւնը՝ որ 32 երեսէ կը բաղկանայ՝ նիւթոյն աղնուութեանը գրաբառ սահուն ոճոյն և աղի աղի գողտրիկ խմաստից համար՝ դաղանդի նուէր և Մրցանակաբաշխեան համար մէկ հատիկ արժանաւոր պարգև համարուած և արդէն սպառած է։

Այս անգամ Ն. Բարձրաչնորհ Սրբազնութեան անուան պաշտպանութեամբն հովանաւորեալ, Արամեան մաքուր տպագրութեամբ և աւելի գեղեցիկ դիրքով՝ թարգմանչէն խնամով ուղղեալ և ինչ ինչ ի կարեւորաց յաւելեալ ի լոյս կընծայուի Ասիական բարեհնախանձ ընկերութենէն նորահաս ուսանողաց համար, այնու քաղցր ակնկալութեամբ որ անշուշտ սոյն Բ. տիպն ալ առաջնոյն բախտին պիտի արժանանայ, հայկական դրաւոր լեզուին վսեմութեանը վրայ ճաշակ ունեցող նորատի ուսանողներէն։

Գինն է 3 դահեկան ողջ թղթադրամ։

Դպրոցաց կաղանդի նուէրի համար մասնաւոր զեղչ կըլլայ։

Կեդրոնատեղին է դրատուն փարիղու Զագմագ ճըլար եօդուշու Յակոբեան խան թիւ 13։

Կը ծախուի բոլոր դրավաճառաց քով։

ՍՈԿՐԱՏԷ ՈՒԻՆ

ՐՕՍԻ ՏԸ ՁԻՍԹԻՆԵԱՆԻ

Ողեկանութեան (սբերիթիզմ) վրայ գրուած սոյն կարեւոր գործը որ Պ. Յ. Սվաճեանէ թարգմանուած և իշմիրի Աբգարեան տպարանէն ի լոյս ընծայուած է, նոյնպէս կը ծախուի Եչկի-ճամի Զիլինկիրլեր-ճատտէսի, թիւ 2, Ս. Ղ. և Եաղմաճեան գրատունը և ուրիշ դրավաճառաց քով։ Գին 25 սանթիմ։

ԶՐՕՍՍԱՐԱՆ ՄԱՆԿԱՆՑ

ԿԱՄ

ՆՈՒԻՐ ԿԱՂԱՆԴԻ

Պատկերազարդ

Մաքուր տպագրութեամբ, ընտիր թղթի վրայ տպուած, գեղեցիկ պատկերներով զարդարուած գրքոյկ մ՚է, փոքրիկ տղայոց և աղջկանց ընթերցանութեան չատ յարմար։

Կը պարունակէ օգտակար դանօթութիւններ, բարոյալից վէպեր, լաւ խրատներ, ղուարճալիքներ, և այլն։

Գինն է 1 հինգնոց թղթադրամ. գրեթէ ձրի։

ՊԱՏՄԱՆԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Հայրենիք երեքշաբթի և չաբաթ օրերը կը հրատարակուի։

Տարեկան բաժանորդագինն է՝ մէկ հարիւրնոց թուղթ կանխիկ։

Վեցամսեայն մէկ յիսուննոց։

Եռամսեայն մէկ քսաննոց և տասնոց։

Միամսեայն մէկ տասնոց։

Փանուցման տողը երկու ղրուշ է։

Եմբագրութեան ուղղեալ նամակ կամ գիր ետ չը տրուիր։

Լրագրոյս վերաբերեալ ո և է գիր պէտք է ուղղել առ Տէր-Խմբագիր Մ. Յ. Մելիքեան Բիզա բաշա խան թիւ 1։

ՏԷՐ-ԽՄԲԱԳԻՐ՝

Մ. Յ ՄԵԼԻՔԵԱՆ

ՏՊԱԳՐ. Ս. Ղ. ՊԱՐՏԻԶԱՊԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐ

Բիզա փաշա խան թիւ 3